

PATVIRTINTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2023 m. vasario 2 d. sprendimu Nr. TS-9

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
2023–2025 METŲ
STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I. KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS MISIJA IR STRATEGINIAI POKYČIAI

Suformuluota Kupiškio rajono savivaldybės misija, kuri nurodo Savivaldybės paskirtį ir įsipareigojimus, svarbiausią Savivaldybės tikslą, kompetencijos sritį bei veiklos kryptį, bendruomenės poreikius. Misija paaiškina, koku tikslu buvo įsteigta Savivaldybė, nurodo, kodėl ji funkcionuoja ir kuo skiriasi nuo kitų valdymo institucijų.

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS PLĖTROS MISIJA –

Sėkmingai plėtoti ir įgyvendinti savivaldos teisę, užtikrinti subalansuotą plėtrą bei kokybiškai vykdyti viešojo administravimo ir viešųjų paslaugų teikimo funkcijas tenkinant Kupiškio rajono savivaldybės bendruomenės viešuosius poreikius ir interesus.

SAVIVALDYBĖS STRATEGINIAI POKYČIAI

Kupiškio rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginis veiklos planas (toliau – Strateginis veiklos planas) skirtas įgyvendinti Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginį plėtros planą, patvirtintą Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 19 d. sprendimu Nr. TS-74.

Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginiame plėtros plane (toliau – Strateginis plėtros planas) išskirtos trys prioritetinės sritys: pažangios ekonomikos ir efektyvios, piliečiams atviros savivaldos plėtra; išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė; žalesnė, išvystytos ir modernios infrastruktūros Savivaldybė.

Kupiškio rajono savivaldybė, siekdama įgyvendinti Strateginio plėtros plano prioritetinėse srityse numatytus tikslus, uždavinius ir priemones, parengė strateginį veiklos planą 2023–2025 metų laikotarpiui, kuriame nurodyti svarbiausi Kupiškio rajono savivaldybės veiklos prioritetai, juos įgyvendinsiančios programos ir siekiami rezultatai.

Strateginis veiklos planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme numatytais strateginio valdymo sistemos principais.

Kupiškio rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginio veiklos plano priemonių įgyvendinimas vertinamas pamatuojamais, ambicingais, pasiekiamais, orientuotais į tikslą matavimo rodikliais (rodikliai pateikiami Programų vertinimo kriterijų suvestinėse).

II. VEIKLOS PRIORITETAİ

Kupiškio rajono savivaldybės veiklos rezultatams poveikį darantys siekiai yra glaudžiai susiję ne tik su Kupiškio rajono savivaldybės strateginio plėtros plano prioritetinėse srityse nurodytais tikslais ir uždaviniais, bet ir Kupiškio rajono savivaldybės tarybos veiklos kryptimis, programomis, tikslais ir uždaviniais bei priemonėmis jiems pasiekti. Kupiškio rajono savivaldybės strateginio planavimo dokumentai rengiami ir veiklos prioritetai nustatomi vadovaujantis darnios plėtros principais, strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijomis.

III. SAVIVALDYBĖS STRATEGINIAME PLĖTROS PLANE NURODYTI PLĖTROS PRIORITETAİ, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginiame plėtros plane išskirtos trys prioritetinės sritys:

I prioritetas. Pažangi ekonomika ir efektyvi, piliečiams atvira savivalda (5 tikslai);

II prioritetas. Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė (5 tikslai);

III prioritetas. Žalesnė, išvystytos ir modernios infrastruktūros savivaldybė (4 tikslai).

Prioritetas	Tikslai/ uždaviniai
I prioritetas. Pažangi ekonomika ir efektyvi, piliečiams atvira savivalda	1.1 tikslas. Investicijoms palankios ir rajono konkurencingumą didinančios verslo aplinkos kūrimas
	<i>1.1.1 uždavinys. Sudaryti palankias sąlygas robotikos ir automatizavimo, biotechnologijų, transporto, pramonės ir logistikos, baldų ir tekstilės, maisto ir gėrimų gamybos verslų atsiradimui, plėtrai bei investicijų pritraukimui</i>
	<i>1.1.2 uždavinys. Plėtoti viešojo ir privataus sektorių partnerystę, skatinti verslumą visuomenėje bei gyventojų ekonominį mobilumą</i>
	<i>1.1.3 uždavinys. Plėtoti viešojo ir privataus sektorių partnerystę, skatinti verslumą visuomenėje bei gyventojų ekonominį mobilumą</i>
	1.2. tikslas. Pažangaus žemės ūkio vystymas bei kaimo plėtra
	<i>1.2.1 uždavinys. Sudaryti sąlygas vystyti žemės ūkį, stiprinant ekologinių bei netradicinių žemės ūkio šakų plėtrą;</i>
	<i>1.2.2 uždavinys. Plėtoti alternatyvias veiklas kaimiškose vietovėse</i>
	1.3. tikslas. Rajono turistinio patrauklumo didinimas
	<i>1.3.1 uždavinys. Plėtoti viešąjį turizmo ir rekreacijos paslaugų infrastruktūrą bei didinti turistinį patrauklumą</i>
	<i>1.3.2 uždavinys. Pritaikyti gamtos ir kultūros paveldo objektus turizmui, švietimui, kultūrai, kitoms viešosioms paslaugoms ir ekonominei veiklai vystyti</i>
	1.4 tikslas. Vietos savivaldos stiprinimas
	<i>1.4.1 uždavinys. Užtikrinti efektyvų viešąjį valdymą bei gerinti viešųjų paslaugų kokybę</i>
	<i>1.4.2 uždavinys. Stiprinti Kupiškio rajono savivaldybės įvaizdį ir tapatumą</i>
	1.5 tikslas. Nevyriausybinių sektoriaus įtraukties didinimas
	<i>1.5.1 uždavinys. Įgyvendinti jaunimo politiką, plėsti jaunimui skirtų paslaugų kokybę ir skatinti jų aktyvumą, iniciatyvumą</i>
	<i>1.5.2 uždavinys. Skatinti nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų veiklą, iniciatyvas, jų dalyvavimą viešajame valdyme ir viešųjų paslaugų teikime</i>
II prioritetas. Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė	2.1 tikslas. Galimybių mokytis ir tobulėti visiems užtikrinimas
	<i>2.1.1 uždavinys. Tobulinti ugdymo(-si) infrastruktūrą ir aplinką, diegti inovacijas</i>
	<i>2.1.2 uždavinys. Gerinti švietimo paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą</i>
	<i>2.1.3 uždavinys. Siekti robotikos ir automatizavimo, biotechnologijų, transporto, pramonės ir logistikos, baldų ir tekstilės, maisto ir gėrimų gamybos kryptių profesinio orientavimo, skatinti mokymąsi visą gyvenimą</i>
	2.2 tikslas. Kultūros paslaugų patrauklumo didinimas
	<i>2.2.1 uždavinys. Įveiklinti kultūros paslaugų infrastruktūrą turizmui, švietimui, kitoms viešosioms paslaugoms ir ekonominei veiklai vystyti</i>
	<i>2.2.2 uždavinys. Gerinti kultūros paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą</i>
	2.3 tikslas. Socialinės pagalbos didinimas ir socialinės atsakomybės stiprinimas
	<i>2.3.1 uždavinys. Plėsti ir tobulinti socialinių paslaugų įstaigų bei organizacijų infrastruktūrą</i>
	<i>2.3.2 uždavinys. Gerinti socialinių paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą</i>

	<i>2.3.3 uždavinys. Skatinti socialinę integraciją ir mažinti socialinę atskirtį</i>
	<i>2.3.4 uždavinys. Užtikrinti vaikui ir šeimai palankią aplinką</i>
	2.4 tikslas. Gyventojų sveikatos išsaugojimas, stiprinimas bei fizinio aktyvumo plėtojimas
	<i>2.4.1 uždavinys. Modernizuoti ir plėsti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą</i>
	<i>2.4.2 uždavinys. Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą</i>
	<i>2.4.3 uždavinys. Plėtoti visuomenės sveikatos stiprinimo veiklas, ugdant gyventojų sąmoningą rūpestį savo sveikata</i>
	<i>2.4.4 uždavinys. Didinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę</i>
	2.5 tikslas. Viešojo saugumo didinimas rajone
	<i>2.5.1 uždavinys. Užtikrinti viešąją tvarką ir viešąjį saugumą</i>
	<i>2.5.2 uždavinys. Vykdyti prevencines programas ir veiklas</i>
III prioritetas. Žalesnė, išvystytos ir modernios infrastruktūros savivaldybė	3.1 tikslas. Rajono pasiekiamumo gerinimas
	<i>3.1.1 uždavinys. Modernizuoti susisiekimo infrastruktūrą</i>
	<i>3.1.2 uždavinys. Mažinti transporto neigiamą poveikį aplinkai, plėtoti gyventojų darnų judumą bei mobilumą</i>
	3.2 tikslas. Modernios inžinerinio aprūpinimo infrastruktūros vystymas ir plėtra darne su gamtine aplinka
	<i>3.2.1 uždavinys. Modernizuoti ir plėsti vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūrą</i>
	<i>3.2.2 uždavinys. Vystyti viešąją energetinę infrastruktūrą, skatinti atsinaujinančios ir alternatyvios energetikos gamybą bei vartojimą</i>
	3.3 tikslas. Švarios ir patrauklios gyvenamosios aplinkos užtikrinimas
	<i>3.3.1 uždavinys. Gerinti atliekų tvarkymo sistemą, vykdyti gyventojų aplinkosauginį švietimą</i>
	<i>3.3.2 uždavinys. Mažinti aplinkos užterštumą ir puoselėti patrauklų rajono kraštovaizdį</i>
	3.4 tikslas. Gyvenamosios aplinkos gerinimas ir nuolatinė priežiūra
	<i>3.4.1 uždavinys. Tobulinti savivaldybės viešojo ūkio paslaugas ir infrastruktūrą</i>
	<i>3.4.2 uždavinys. Gerinti miesto ir kaimo viešąsias erdves ir viešąją infrastruktūrą</i>

Kupiškio rajono savivaldybės veiklos rezultatams poveikį darantys siekiai yra glaudžiai susiję su Kupiškio rajono savivaldybės strateginio plėtros plano prioritetinėse srityse nurodytais tikslais ir uždaviniais. Kupiškio rajono savivaldybės strateginio planavimo dokumentai rengiami ir veiklos prioritetai nustatomi vadovaujantis kryptingumo, orientavimosi į rezultatus, efektyvumo, atvirumo bei bendrumo principais. Atsižvelgiant į Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano prioritetines sritis per ateinančius trejus metus išskiriami šie veiklos prioritetai:

PAŽANGI EKONOMIKA IR EFEKTYVI, PILIEČIAMS ATVIRA SAVIVALDA

Panevėžio regiono plėtros taryboje yra patvirtintos Panevėžio regiono specializacijos: robotika ir automatizavimas; biotechnologijos; transportas ir logistika; baldai ir tekstilė; žemės ūkis ir gamtos ištekliai; maisto ir gėrimų gamyba. Atsižvelgiant į Panevėžio regiono išskirtas specializacijas, Kupiškio rajonas pristatomas kaip žemės ūkio bei perdirbamosios pramonės kraštas, kuriame galima vystyti robotikos ir automatizavimo, biotechnologijų, transporto ir logistikos, turizmo veiklas. Siekiant **pažangios ir konkurencingos ekonomikos augimo**, Kupiškio rajono savivaldybė turėtų vystyti pasirinktos specializacijos (baldų ir tekstilės pramonė; transporto, jo įrangos gamyba bei logistika; naudingų iškasenų gavyba ir perdirbimas; žemės ūkis ir bitininkystė; statybinės medžiagos ir medienos

apdirbimas) veiklas, tai darytų įtaką investicijų pritraukimui, esamų verslo subjektų augimui bei smulkaus ir vidutinio verslo vystymuisi. Vystant ir kuriant veiklas kaime, reiktų skatinti netradicinių, specializuotų, ekologinių žemės ūkio šakų atsiradimą ir plėtrą, skatinti žemės konsolidavimo projektus.

Siekiant **plėtos turizmo srityje**, pirmiausiai reiktų pasirengti Kupiškio rajono savivaldybės turizmo strategiją. Vystant turizmo veiklas, reiktų plėtoti aktyvaus poilsio paslaugų bei viešąją rekreacijos infrastruktūrą, didesnę dėmesį skirti vandens, pažintinio, kultūrinio ir kaimo turizmo sritims. Kupiškio rajono savivaldybėje turistų srautus būtų galima pritraukti įveiklinant kultūros bei gamtos paveldo objektus ir pritaikant juos europiniams, nacionaliniams, regioniniams keliams (turizmui), švietimui (edukacinėms programoms), kultūrai, kitoms viešosioms paslaugoms bei ekonominei veiklai vystyti. Vienas iš išskirtinumų, kurį Kupiškio rajono savivaldybė turėtų puoselėti ir skatinti, – nematerialus kultūros paveldas, konkrečiai – kupiškėnų vestuvių tradicijos.

Siekiant **efektyvios savivaldos** Kupiškio rajono savivaldybėje reiktų vykdyti Savivaldybės administracijos darbuotojų, politikų, Savivaldybės įstaigų darbuotojų ir vadovų mokymus, organizuoti kvalifikacijos kėlimą, gerinti informacinių technologijų bazę, diegti įvairias programas, atnaujinti Savivaldybės ir įstaigų interneto svetaines, gerinti teikiamas elektronines paslaugas, siekti lygių teisių įgyvendinimo, korupcijos mažinimo, administracinės naštos mažinimo, vykdyti teritorinį, finansinį bei strateginį planavimą. Prie efektyvaus viešojo valdymo prisidėtų kokybiško interneto tinklo plėtra, informacijos pateikimo elektroniniais kanalais didinimas naudojant socialinius tinklus, tiesiogines transliacijas, vieno langelių principu teikiamų viešųjų paslaugų tobulinimas ir pan.

Siekiant **piliečiams atviros savivaldos**, Kupiškio rajono savivaldybė turėtų plėtoti savanorišką veiklą, skatinti aktyviai veikti nevyriausybinės, bendruomeninės, jaunimo organizacijas, jaunimo neformalias grupes, plėtoti mobilių darbą su jaunimu, steigti atviras jaunimo erdves ar centrus, skatinti jaunimo verslumą, didinti jo užimtumą taikant naujus, inovatyvius metodus, apskritai siekiant savivaldos atvirumo, reiktų vietos bendruomenę labiau įtraukti į valdymą, verslą, viešąsias paslaugas.

IŠSILAVINUSI, SOCIALIAI ATSAKINGA, SVEIKA IR SAUGI VISUOMENĖ

Siekiant **išsilavinusios, socialiai atsakingos, sveikos ir saugios visuomenės**, Kupiškio rajono savivaldybė turėtų pasinaudoti galimybėmis modernizuoti švietimo, sporto, socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, kultūros įstaigų infrastruktūrą, diegti šiose įstaigose inovacijas, informacines sistemas bei elektronines paslaugas, pritraukti jaunos, kvalifikuotos specialistus į rajoną, didinti neformaliojo švietimo prieinamumą, skatinti gyventojų sveiką gyvenseną bei fizinį aktyvumą, užtikrinti socialinę apsaugą visoms labiausiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms, kurti vaikui ir šeimai palankią aplinką, gerinti švietimo ir sporto sričių paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą.

Aukšta gyvenimo kokybė bus pasiekta tuomet, kai stabilizuosis arba ims didėti natūralus gyventojų prieaugis, pradės mažėti emigracija, žmonės bus linkę atvykti gyventi ir dirbti į Kupiškio rajoną. To pasiekti padės Kupiškio rajono savivaldybės ugdymo įstaigose diegiamos specializuotos švietimo programos, atitinkančios pasirinktą Panevėžio regiono specializaciją, taikomas tikslinis profesinis minėtų sričių orientavimas, perkvalifikavimas ir aktyvios darbo rinkos priemonės, dualinės profesinės mokymo sistemos įgyvendinimas (teorija – profesinėje mokslo įstaigoje, praktika – verslo įmonėje), gamtos, technologijų, inžinerijos, matematikos ir kūrybiškumo ugdymo atviros prieigos centrų steigimas, įveiklinimas ir jų tinklaveikos užtikrinimas. Kultūros srityje reiktų Kupiškio rajono savivaldybės kultūros įstaigų infrastruktūrą bei kultūros paslaugas įveiklinti europiniams, nacionaliniams, regioniniams keliams (turizmui), švietimui (edukacinėms programoms), kultūrai, kitoms viešosioms paslaugoms ir ekonominei veiklai; socialinės apsaugos srityje – teikti bendruomeninės socialines paslaugas ar socialines paslaugas jų gavėjų namuose ar bendruomenėse,

socialinę atskirtį patiriančių jaunų asmenų integravimosi ar grįžimo į darbo rinką ar švietimo sistemą paslaugas, vykdyti specializuotas programas, skirtas institucinę patirtį turinčių grupių integracijai į visuomenę, diegti, pritaikyti ir įteisinti socialinio verslo modelius, rengti ir įgyvendinti emigrantų grąžinimo ir imigrantų integracijos programas; sveikatos srityje didžiausią dėmesį derėtų skirti sveikatos priežiūros specialistų trūkumo problemoms spręsti bei gyventojų sveikai gyvensenai ir fiziniam aktyvumui skatinti. Taip pat Kupiškio rajone reikėtų didinti vaikų ir jaunimo užimtumą, vykdyti nusikalstamumo, smurto ir patyčių, ekstremalių situacijų, savižudybių prevencijos ir kitas prevencines programas bei veiklas, formuoti saugią aplinką rajone, skatinti savanorystę.

ŽALESNĖ, IŠVYSTYTOS IR MODERNIOS INFRASTRUKTŪROS SAVIVALDYBĖ

Siekiant **žalesnės Savivaldybės bei išvystytos ir modernios infrastruktūros**, reikėtų mažinti taršą didinant mažiau taršių energijos šaltinių panaudojimą ir tvarkant atliekas, vykdyti aplinkosauginį gyventojų švietimą, plėsti komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo bei biologiškai skaidžių atliekų surinkimo infrastruktūrą, didesnę dėmesį skirti žaliųjų plotų priežiūrai, saugojimui ir plėtrai. Savivaldybė turėtų gerinti kelių infrastruktūros būklę bei didinti eismo saugumą, sudaryti galimybes gyventojams naudotis ekologinėmis transporto priemonėmis, investuoti į dviračių ir kito bevariklio transporto priemonių infrastruktūros atnaujinimą ir plėtrą, diegti intelektines transporto sistemas, įrengti privataus ir viešojo transporto jungties aikšteles, diegti dviračių dalijimosi sistemą, remti gyventojų mobilumo paslaugas ir skatinti alternatyvius pavėžėjimo būdus. Vystant Savivaldybės viešąją infrastruktūrą, reikėtų plėsti bei atnaujinti apšvietimo infrastruktūrą (tai kartu didintų gyventojų saugumą), plėtoti energijos efektyvumą didinančius pastatų modernizavimo projektus, vandens tiekimo ir buitinių bei paviršinių nuotekų infrastruktūros plėtros projektus, naudoti bei skatinti naudoti alternatyvius ir atsinaujinančius energijos šaltinius, plėtoti ekologinių inovacijų atsiradimą ir naudojimą.

IV. SAVIVALDYBĖS STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS JIEMS ĮGYVENDINTI

Kupiškio rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginis veiklos planas parengtas pagal 3 prioritetus, kurie numatyti Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metams strateginiame plėtros plane. Strateginiame veiklos plane dalis programose numatytų tikslų ir uždavinių pasiskirstė per kelis prioritetus, pagal strateginiame plėtros plane numatytas atitinkamas veiklos sritis.

Kupiškio rajono savivaldybės strateginiams tikslams ir programoms įgyvendinti numatomi asignavimai iš įvairių finansavimo šaltinių: Savivaldybės biudžeto, valstybės biudžeto, specialiųjų programų, lėšų ugdymo reikmėms, specialiosios tikslinės dotacijos, skolintų, Europos sąjungos lėšų ir kt. Veiklos prioritetai įgyvendinami per iškeltus strateginius tikslus ir juos įgyvendinančias programas.

2023–2025 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL STRATEGINIUS TIKSLUS:

Strateginio tikslo kodas	Strateginis tikslas / programų pavadinimas
01	<u>Požangi ekonomika ir efektyvi, piliečiams atvira savivalda</u>

	01 programa – Žinių visuomenės, kultūrinio ir sportinio aktyvumo skatinimo programa (įgyvendinamas programos tikslas – nevyriausybinių sektoriaus įtraukties didinimas). 02 programa – Ekonominio konkurencingumo ir investicijų plėtros programa (įgyvendinami programos tikslai: Investicijoms palankios ir rajono konkurencingumą didinančios verslo aplinkos kūrimas, Pažangaus žemės ūkio vystymas bei kaimo plėtra, Rajono turistinio patrauklumo didinimas). 05 programa – Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa (įgyvendinamas programos tikslas – vietos savivaldos stiprinimas).
02	<u>Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė</u> 01 programa – Žinių visuomenės, kultūrinio ir sportinio aktyvumo skatinimo programa (įgyvendinami programos tikslai – galimybių mokytis ir tobulėti visiems užtikrinimas, Kultūros paslaugų patrauklumo didinimas). 04 programa – Socialinės ir sveikatos apsaugos programa (įgyvendinamas programos tikslas – socialinės pagalbos didinimas ir socialinės atsakomybės stiprinimas, Gyventojų sveikatos išsaugojimas, stiprinimas bei fizinio aktyvumo plėtojimas). 05 programa – Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa (įgyvendinamas programos tikslas – viešojo saugumo didinimas rajone).
03	<u>Žalesnė, išvystytos ir modernios infrastruktūros savivaldybė</u> 03 programa – Viešosios infrastruktūros plėtros programa (įgyvendinami programos tikslai – rajono pasiekiamumo gerinimas, modernios inžinerinio aprūpinimo infrastruktūros vystymas ir plėtra darnoje su gamtine aplinka, švarios ir patrauklios gyvenamosios aplinkos užtikrinimas, gyvenamosios aplinkos gerinimas ir nuolatinė priežiūra).

IV. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMOS IR JŲ KOORDINATORIAI

Įgyvendinant Kupiškio rajono savivaldybės 2023–2025 metų strateginį veiklos planą, vykdomos šios programos:

1 programa. Žinių visuomenės, kultūrinio ir sportinio aktyvumo skatinimo programa (kodas 01).
Programos koordinatore – Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vedėja Jurgita Trifeldienė.

2 programa. Ekonominio konkurencingumo ir investicijų plėtros programa (kodas 02).
Programos koordinators – Viešųjų pirkimų ir strateginio planavimo skyriaus vedėjas Arūnas Valintėlis.

3 programa. Viešosios infrastruktūros plėtros programa (kodas 03). Programos koordinatorius – Infrastruktūros skyriaus vedėjas Mažvydas Šalkauskas.

4 programa. Socialinės ir sveikatos apsaugos programa (kodas 04). Programos koordinatore – Socialinės paramos skyriaus vedėja Laima Bartulienė.

5 programa. Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymo programa (kodas 05). Programos koordinatore – Vidaus administravimo skyriaus vedėja Daiva Aleksandravičienė.

V. PLANUOJAMI 2023–2025 METŲ ASIGNAVIMAI, SKIRTI NACIONALINIO PAŽANGOS PLANO (NPP) IR (AR) SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO (SSPP) PROGRAMOSE NUMATYTOMS PAŽANGOS PRIEMONĖMS IR (AR) PROJEKTAMS

Kadangi Panevėžio regiono plėtros planas 2021–2030 m. nėra patvirtintas ir vis dar yra rengiamas, nėra aišku, kurie projektai suplanuoti Savivaldybės strateginiame plėtros plane bus įtraukti į pažangos priemones, kurias kuruoja atitinkamų sričių ministerijų programos. Šiame skyriuje informacija bus atnaujinta, patvirtinus aukštesnio lygmens planavimo dokumentus.

VI. APLINKOS ANALIZĖ

BENDRIEJI EKONOMINIAI RODIKLIAI

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2022 m. rugsėjo mėn. paskelbtame 2021–2023 metų Lietuvos ekonominės raidos scenarijuje prognozuojama, kad Lietuvos realusis BVP 2022 m. padidės 2,1, o 2023 m. – 0,9 proc. Pažymėtina, kad tokią Lietuvos ekonomikos raidos prognozę lydi itin didelis neapibrėžtumas, o šiuo metu stebimų rizikų balansas yra dar labiau neigiamas, nei buvo birželio mėn. paskelbtų prognozių metu, t. y. yra reikšmingai didesnė tikimybė, kad ateityje ekonomikos raidos prognozės gali būti sumažintos, nei padidintos. Išsipildžius itin nepalankioms rizikoms, šalies ekonomikos augimas 2023 m. galėtų būti iki 3,8 proc. punkto lėtesnis, o infliacija – iki 5,1 proc. punkto didesnė, nei numatoma pagal pagrindinį scenarijų. Prognozuojama, kad vidutinė metinė infliacija 2022 m. sudarys 18,3, o 2023 m. – 8,4 proc.

Pagrindiniai makroekonominiai ir darbo rinkos rodikliai:

Rodikliai	Reikšmė 2021 m.	Metai	
		Planuojamas pokytis, proc.	
		2022 m.	2023 m.
BVP palyginamosiomis kainomis, mlrd. Eur	51,3	+2,1	+0,9
Prekių ir paslaugų eksportas, mlrd. Eur	34,6	+6,4	+1,6
Prekių ir paslaugų importas, mlrd. Eur	37,8	+7,5	+1,3
Nedarbo lygis, proc.	7,1	6,3	7,1
Vidutinis mėnesinis bruto darbo	1590,3	+12,7	+6,3

užmokestis, Eur			
Šaltiniai: Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos statistikos departamentas			
Vienas iš svarbiausių konkurencingumo ekonominių rodiklių yra tiesioginės užsienio investicijos (toliau – TUI). 2021 m. vienam Kupiškio rajono savivaldybės gyventojui teko 271 Eur TUI (arba 25,5 proc. daugiau negu 2020 m.), kai šalyje vidutiniškai vienam gyventojui teko 9661 Eur (2022 m. pabaigoje – 10071 Eur), o Panevėžio apskrities gyventojui – 2560 Eur. Materialinės investicijos (toliau – MI), tai investicijos ilgalaikiam materialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti. 2020 m. vienam Kupiškio rajono savivaldybės gyventojui teko 902 Eur MI ir, palyginti su 2019 m., šis rodiklis sumažėjo 3,3 proc. Šalyje tuo pat metu vidutiniškai vienam gyventojui teko 3171 Eur, Panevėžio apskrities gyventojui – 1664 Eur MI (2022 m. pradžioje – 1769 Eur).			
VERSLAS			
2022 m. pradžios duomenimis, Kupiškio rajono savivaldybėje buvo įregistruota 819 ūkio subjektų, iš kurių veiklą vykdė 340 ir, palyginti su 2019 m. pradžios duomenimis, veikiančių ūkio subjektų padidėjo 7,4 proc. Šalyje analizuojamu laikotarpiu veikiančių ūkio subjektų daugėjo 3,2 proc., Panevėžio apskrityje – 1,3 proc. 2022 m. pradžioje 1000-iui Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų vidutiniškai teko 21 veikiantis ūkio subjektas, kai Panevėžio apskrityje šis rodiklis siekė 31,5, šalyje – 40,6. 2022 m. pradžią palyginus su 2019 m. pradžios duomenimis, šis rodiklis pagerėjo per 10,7 proc. 2022 m. pradžioje Kupiškio rajono savivaldybės 76,5 proc. veikiančių ūkio subjektų sudarė mažos ir vidutinės įmonės. Pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, Kupiškio rajono savivaldybėje 2022 m. pradžioje daugiausia ūkio subjektų veikė didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriuje, kitoje aptarnavimo veikloje, apdirbamojoje gamyboje, žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuje.			
DEMOGRAFINĖ SITUACIJA			
2022 m. liepos 1 d. Statistikos departamento duomenimis, Kupiškio rajono savivaldybėje gyveno 16049 gyventojai (7,6 proc. Panevėžio apskrities ir 0,6 proc. šalies gyventojų). 2020–2022 m. laikotarpiu Kupiškio rajono savivaldybėje gyventojų skaičius mažėjo. Analizuojamu laikotarpiu Kupiškio rajono savivaldybėje gyventojų sumažėjo 1,2 proc. (190 gyventojų), kai Panevėžio apskrityje gyventojų skaičius 1 proc. išaugo, o šalyje padidėjo 1,2 proc. Kupiškio rajono savivaldybėje didesnioji dalis gyventojų gyvena kaime – 56,4 proc. (Panevėžio apskrityje – 39,7 proc., šalyje – 31,4 proc.). 2019–2021 m. laikotarpiu natūrali gyventojų kaita Kupiškio rajono savivaldybėje buvo neigiama. Rajone vidutiniškai mirdavo žymiai daugiau žmonių nei gimdavo, o natūrali gyventojų kaita 2019 m. siekė – -197, 2020 m. – -235, 2021 m. – -234. 2021 m. pradžioje Kupiškio rajono savivaldybėje gyvenę 0–15 metų amžiaus gyventojai sudarė 13,7 proc. visų Savivaldybės gyventojų. Šalyje ši amžiaus grupė sudarė 15,1 proc., Panevėžio apskrityje – 13,4 proc. Palyginus 2020 m. ir 2021 m. duomenis matyti, kad šios amžiaus grupės gyventojų skaičius Kupiškio rajono savivaldybėje, kaip ir Panevėžio apskrityje ir visoje šalyje, nesikeitė. Darbingo amžiaus gyventojai 2021 m. sudarė 59,2 proc. (9505 gyventojai) visų Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų. 2021 m. pradžios duomenimis, darbingo amžiaus gyventojų šalyje buvo 61,7 proc., Panevėžio apskrityje – 59,9 proc. Palyginus 2020 m. ir 2021 m. duomenis, darbingų gyventojų skaičius rajone beveik nekito (procentas išaugo sumažėjus bendram gyventojų skaičiui), šalyje taip pat mažėjo 2,1 proc., Panevėžio apskrityje – 7,0 proc. 2021 m. pabaigoje Kupiškio rajono savivaldybėje gyveno 4360 pensinio amžiaus gyventojų,			

kurie sudarė 27,2 proc. visų Savivaldybės gyventojų. Palyginus 2020 m. ir 2021 m. duomenis, pensinio amžiaus gyventojų skaičius sumažėjo 2,8 proc. 2021 m. pabaigoje šalyje pensinio amžiaus gyventojai sudarė 22,2 proc., Panevėžio apskrityje – 24,7 proc.

Statistikos departamento duomenimis, 2019–2021 m. vidaus ir tarptautinė migracija Kupiškio rajono savivaldybėje nors buvo neigiama, tačiau mažėjo. 2019 m. dėl vidaus ir tarptautinės migracijos Kupiškio rajono savivaldybė neteko 203 gyventojų, o 2021 m. jų sumažėjo iki 106. Panevėžio apskrityje, kaip ir Kupiškio rajono savivaldybėje, vidaus ir tarptautinė migracija analizuojamu laikotarpiu mažėjo, tačiau išliko neigiama, kai šalyje 2019–2021 m. tarptautinė migracija, anksčiau buvusi neigiama, 2019 m. tapo teigiama (į šalį atvyko 10794 asmenimis daugiau nei išvyko). 2019–2021 m. laikotarpiu Kupiškio rajono savivaldybėje tarptautinės migracijos ir vidinės migracijos atvejų mažėjo. Galima teigti, kad pagrindiniai Savivaldybės demografinės situacijos blogėjimui turintys veiksniai yra neigiama natūrali gyventojų kaita bei neigiamas migracijos saldo rodiklis.

UŽIMTUMAS IR DARBO RINKA

2021 m. Kupiškio rajono savivaldybėje buvo 7,1 tūkst. užimtų gyventojų ir, palyginti su 2020 m., sumažėjo 500 darbuotojų.

2022 m. gruodžio 1 d. duomenimis Kupiškio rajono savivaldybėje buvo registruota 770 bedarbių. 2022 m. palyginus su 2021 m., Kupiškio rajono savivaldybėje registruotų bedarbių sumažėjo 41,1 proc., šalyje – 17,2 proc. Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis Kupiškio rajono savivaldybėje 2022 m. gruodžio 1 d. siekė 7,7 proc. ir, palyginti su 2021 m. tuo pačiu laikotarpiu, buvo 6 proc. mažesnis. 2022 m. gruodžio 1 d. Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis siekė 8,3 proc. Galima daryti prielaidą, kad ilgalaikių bedarbių skaičiaus sumažėjimui turėjo įtakos efektyviai taikomos įvairios užimtumo skatinimo priemonės. Viena iš jų – nuo 2020 m. birželio mėn. pradėta vykdyti Užimtumo didinimo programa, skirta užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims, modeliui įgyvendinti.

Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Kupiškio rajono savivaldybėje 2020 m. siekė 1130,9 Eur ir buvo mažesnis už Panevėžio apskrities (1224,8 Eur) ir šalies (1428,6 Eur) vidutinį užmokestį. Palyginti 2020 m. ir 2018 m., vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis Kupiškio rajono savivaldybėje išaugo 37,4 proc., Panevėžio apskrityje – 34,6 proc., šalyje – 35,2 proc. Lietuvoje vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis 2022 m. III ketv. Siekė 1799 Eur.

ŠVIETIMAS

2022–2023 m. m. pradžioje Savivaldybėje veikė 12 švietimo įstaigų: 3 ikimokyklinio ugdymo įstaigos, 1 pagrindinė mokykla, bendrojo ugdymo mokykla „Varpelis“ (bendrosios paskirties vaikų lopšelis-darželis ir lavinamosios klasės), 2 gimnazijos, 1 progimnazija, 2 formalųjį švietimą papildančias programas įgyvendinančios mokyklos (Kupiškio meno mokykla ir Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras), 1 universalus daugiafunkcis centras, švietimo pagalbos tarnyba.

Savivaldybės švietimo įstaigose buvo ugdoma:

- ✓ 1521 mokinys bendrojo ugdymo mokyklose (2 mokiniais mažiau negu 2021 metų rugsėjo 1 d.);
- ✓ 123 vaikai ugdomi pagal priešmokyklinio ugdymo programą (13 vaikų mažiau negu 2021 metų rugsėjo 1 d.);
- ✓ 366 vaikai ugdomi pagal ikimokyklinio ugdymo programą (9 vaikais mažiau negu 2021 metų rugsėjo 1 d.);
- ✓ 459 mokiniai mokėsi pagal formalųjį švietimą papildančias programas (21 mokiniu mažiau negu 2021 metų rugsėjo 1 d.).

Bendrojo ugdymo mokyklų bendrosiose klasėse ir mokyklų jungtinėse priešmokyklinėse / ikimokyklinėse grupėse buvo ugdomi 334 specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai (iš jų 155 – nedidelių poreikių, 124 – vidutinių poreikių, 54 – didelių poreikių, 1 – labai didelių). Ikimokyklinėse įstaigose buvo ugdoma 90 vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (iš jų 55 – nedidelių poreikių, 16 – vidutinių poreikių, 19 – didelių poreikių). Kupiškio mokyklos „Varpelis“ lavinamosiose klasėse buvo ugdoma 12 vidutinį ar žymų intelekto sutrikimą turinčių mokinių, pagal socialinių įgūdžių programą buvo ugdomi 6 mokiniai.

2022 m. spalio 1 d. duomenimis, Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose dirbo 179 pedagogai, iš jų 15 pagalbos mokiniui specialistų. Ikimokyklinio ugdymo įstaigose dirbo 56 pedagogai. Neformaliojo švietimo įstaigose (Kupiškio meno mokykloje ir Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centre) dirbo 24 pedagoginiai darbuotojai. Švietimo pagalbą teikė Savivaldybės mokyklose bei Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyboje dirbantys pagalbos mokiniui specialistai. Švietimo pagalbos specialistų pareigybių skaičius Savivaldybės švietimo įstaigose: logopedas – 6,65, specialusis pedagogas – 7,45, socialinis pedagogas – 5,65, psichologas – 4,5, mokytojo padėjėjas – 21,95. 2022 m. ženkliai padidėjo mokytojo padėjėjo pareigybių skaičius – nuo 7,7 iki 21,95.

Įvairiose neformaliojo vaikų švietimo veiklose dalyvavo 84,68 proc. visų mokinių. Populiariausios neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų kryptys – dailė, muzika, sportas.

Visi specialiųjų ugdymo(-si) poreikių turintys mokiniai Savivaldybėje ugdomi įtraukiuoju būdu, t. y. bendrosios paskirties klasėse. Bendrosiose pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo klasėse ugdomi specialiųjų ugdymo(-si) poreikių turintys mokiniai 2022 m. sudarė 20 proc., palyginti su bendru mokinių skaičiumi, ši dalis kasmet nežymiai didėja.

2022 m. Savivaldybė įsitraukė į „Tūkstantmečio mokyklų“ programą. Šios programos tikslas – iki 2030 metų kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje sukurti integralias, optimalias ir kokybiškas ugdymo(-si) sąlygas mokinių pasiekimų atotrūkiams mažinti.

SOCIALINĖ PARAMA

Savivaldybė, įgyvendindama socialinės paramos politiką, vykdo Vietos savivaldos įstatymu nustatytas valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) ir savarankiškas funkcijas šioje srityje. Socialinės paslaugos teikiamos šiose Savivaldybės biudžetinėse įstaigose:

- ✓ Kupiškio socialinių paslaugų centre;
- ✓ Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje Globos centre;
- ✓ Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje Krizių centre;
- ✓ Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose ir jo padaliniuose Bendruomeniniuose vaikų globos namuose;
- ✓ Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinyje;
- ✓ Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje Savarankiško gyvenimo namuose;
- ✓ Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos struktūriniuose padaliniuose – vaikų dienos centruose, esančiuose Šimonių mstl., Alizavos mstl., Skapiškio mstl., Šepetos k.;
- ✓ Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų padalinio Pagalbos šeimai centre.

Kupiškio socialinių paslaugų centras teikia pagalbą asmeniui (šeimai) dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ir sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, padėti įveikti socialinę atskirtį.

KULTŪRA IR MENAS

Kultūrinės veiklos – koncertai, spektakliai, parodos, knygų pristatymai, edukacinės programos,

susitikimai su žymiais Lietuvos žmonėmis ir kt. – padeda kurti Savivaldybės gyventojų emocinę būseną, ugdo pilietiškumą, plečia pasaulėžiūrą. Savivaldybės kultūros įstaigų tinklą 2023 m. sausio 1 d. sudarė: vienas kultūros centras – Kupiškio rajone veikė vienas kultūros centras, turintis 5 struktūrinius padalinius seniūnijų centruose (Subačiuje, Noriūnuose, Šimonyse, Skapiškyje, Alizavoje); viena viešoji biblioteka – Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, turinti 9 padalinius (Subačiuje, Adomynėje, Alizavoje, Antašavoje, Noriūnuose, Salamiestyje, Skapiškyje, Šepetoje, Šimonyse) ir 7 skaitytojų aptarnavimo punktus (Juodpėnuose, Laičiuose, Lukonyse, Naiviuose, Palėvenėlėje, Rudiliuose, Virbališkiškiuose). Adomynės, Antašavos, Noriūnų, Rudilių, Šepetos ir Šimonių padalinių fondai sujungti su mokyklų bibliotekomis; vienas muziejus – Kupiškio etnografijos muziejus, turintis 4 struktūrinius padalinius (Adomo Petrausko muziejų, Uoginių amatų centrą, Veronikos Šleivyčės paveikslų galeriją, Laukminiškių kaimo muziejų).

JAUNIMAS

2023 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje atvirą ir mobilų darbą su jaunimu vykdė Kupiškio jaunimo centras, jaunimo veiklą koordinavo Savivaldybės administracijoje dirbantis jaunimo reikalų koordinatorius (vyriausiasis specialistas). Savivaldybėje veikė Kupiškio rajono savivaldybės jaunimo reikalų taryba, jaunimą vienijančios organizacijos ir neformalios grupės: Subačiaus atvirosi jaunimo erdvė, Kupiškio skautų draugovė KUPA, Kupiškio St. Lozoraičio 505-sios šaulių kuopos jaunieji šauliai, Kupiškio rajono policijos rėmėjų visuomeninė organizacija, Alizavos jaunimo centras „Alsja“ (NVO), jaunimo klubas „Dzin“ Noriūnuose. Vykdamas darbą su jaunimu buvo organizuojamas aktyvus jaunimo laisvalaikis, teikiamos psichologinės konsultacijos, organizuojamos prevencinės veiklos, skatinamas pilietiškumas ir krašto tradicijų puoselėjimas įtraukiant jaunus žmones į Kupiškio miesto kultūrinį, pilietinį ir socialinį gyvenimą, rengiami ir įgyvendinami jaunimo srities projektai.

SPORTAS

2023 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje veikė viena sporto krypties biudžetinė švietimo įstaiga – Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras. Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centre buvo vykdomos 6 sporto šakų (futbolo, krepšinio, stalo teniso, lengvosios atletikos, imtynių, irklavimo) formalųjį švietimą papildančios programos, ugdytinių skaičius – 203. 2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis, 2022 m. Savivaldybės seniūnijose organizuoti 48 sporto ir sveikatinimo renginiai gyventojams, bendradarbiaujant su Lietuvos Armliftingo federacija Kupiškyje įvyko I Lietuvos Armliftingo čempionatas, kurio metu užfiksuotas Gineso rekordas. Bendradarbiaujant su sporto šakų federacijomis, Savivaldybės teritorijoje vykusių sporto renginių kalendorius praturtinas vandens formulės F2 pasaulio čempionato, vandens motociklų, „Baltic Chain Tour“ plento dviračių Baltijos šalių etapo tarptautinėmis varžybomis. Organizuotas „Aukštaitijos krepšinio fiestos“ Kupiškio etapas, bendradarbiaujant su VšĮ Kupiškio auto-moto klubu surengtas Lietuvos slalomo čempionato II etapas. Pirmą kartą Kupiškyje organizuotos bavariškojo akmenslydžio ir kukurūzinio žaidimo (*Cornholo*) varžybos.

SVEIKATOS APSAUGA

Kupiškio rajono savivaldybėje pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia 2 įstaigos: VšĮ Kupiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centras ir UAB „Medicinos namai šeimai“. Antrinio lygio medicinos paslaugas teikia VšĮ Kupiškio ligoninė. Kupiškio rajone taip pat veikia privatūs odontologų kabinetai. Visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas rajone teikia Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.

Apsilankymų pas gydytojus, teikiančius pirminio lygio paslaugas VšĮ Kupiškio pirminės asmens sveikatos priežiūros centre, skaičius rajone 2021 m. sumažėjo 7489 (nuo 41535 2020 metais iki 34046 2021 metais). Vienas gyventojas pas gydytojus lankėsi 1,9 karto (2020 m. – 2,3 karto) per

metus. Atitinkamai Lietuvoje 2021 m. 1 gyventojui teko 3,99 apsilankymo (2020 m. – irgi 3,99). Per 2021 m. metus atlikti 7645 profilaktiniai patikrinimai (2020 m. – 8508).

2020–2021 metais Lietuvos Respublikoje buvo paskelbtas COVID-19 ligos karantinas, dėl ko ženkliai sumažėjo sveikatos paslaugų teikimo apimtys. Taip pat apsilankymų skaičius sumažėjo dėl 2020 m. atsidariusios klinikos „Medicinos namai“.

2020 m. Kupiškio rajono savivaldybėje 10 tūkst. gyventojų teko 14,8 aktyvių gydytojų, ir palyginti su 2018 m., šis skaičius nepakito. 2020 m. šalyje aktyvių gydytojų 10 tūkst. gyventojų teko 48,2, Panevėžio apskrityje – 31,6.

2021 m. pagal stacionarizavimo priežastis VšĮ Kupiškio ligoninėje tarp suaugusiųjų kraujotakos sistemos ligos sudarė 20,3 atvejo 1000 gyventojų, (2020 m. – 28,8), kvėpavimo sistemos ligos – 11 atvejų 1000 gyventojų (2020 m. – 9,2), jungiamojo audinio ir skeleto – raumenų sistemos ligos – 0,7 atvejo 1000 gyventojų (2020 m. – 1,9), virškinimo sistemos ligos – 0,9 atvejo 1000 gyventojų (2020 m. – 0,9), navikai – 2,7 atvejo 1000 gyventojų (2020 m. – 4,5).

Kupiškio rajono savivaldybėje, kaip ir visoje šalyje, dominuoja mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų. Šis rodiklis (100–199 atvejai), tenkantis 10 tūkst. gyventojų, Kupiškio rajono savivaldybėje 2021 m. buvo aukštesnis nei šalyje. Antroje vietoje pagal mirtingumą – mirtingumas nuo piktybinių navikų. 2021 m. Kupiškio rajono savivaldybėje 10 tūkst. gyventojų teko 96 mirtys nuo piktybinių navikų. Nuo išorinių priežasčių Kupiškio rajono savivaldybėje 2021 m. 100 tūkst. gyventojų teko mažiau mirčių, negu šalyje. Kupiškio rajono savivaldybėje yra vienas didžiausių sergančiųjų tuberkulioze rodiklis – 18 atvejų 10 tūkst. gyventojų.

VIEŠASIS SAUGUMAS

Visuomenės saugumą rajone užtikrina Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariatas. 2021 m. užregistruotos 423,4 nusikalstamos veikos, tenkančios 100 tūkst. Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų, kai Panevėžio apskrityje – 339,5, o šalyje – 360,7. 2021 m., palyginti su 2020 m., užregistruotų nusikalstamų veikų, tenkančių 100 tūkst. Kupiškio rajono gyventojų, sumažėjo 22,2 proc. Analizuojamu laikotarpiu šalyje ir Panevėžio apskrityje užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius irgi mažėjo atitinkamai 17,9 proc. ir 28,1 proc.

2021 m. Kupiškio rajono savivaldybėje užregistruoti 73 gaisrai ir, palyginti su 2020 m., sumažėjo 6,4 proc. 2021 metais žmonių aukų gaisruose buvo išvengta. Kupiškio rajono savivaldybėje už gaisrų gesinimą ir prevencinės veiklos vykdymą atsakinga Kupiškio rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba ir Kupiškio priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba.